

Børn og Unge-udvalget, Aarhus Kommune

INKLUSION AF BØRN OG UNGE MED SÆRLIGE BEHOV

**Rapport fra studietur
til New York**

Rapport

Børn og Unge-udvalget

Studietur til New York

27. oktober - 1. november 2014

Indledning

Baggrund

Studieturen havde fokus på inklusion som et centralt tema i den aktuelle pædagogiske diskurs. Inklusion medfører en række udfordringer, som der er behov for at imødegå både på kendte og innovative måder. Der er brug for at lære af andres erfaringer for at kunne håndtere opgaven og ruste det pædagogiske personale og lederne til inklusionsopgaven.

New York er kendt for at have inkluderende skole-, uddannelses- og forældreprogrammer, der kvalificerer inklusionsopgaven lokalt.

Formål

Studieturens hovedtema var inklusion af børn og unge med særlige behov. Formålet med studieturen var at indsamle erfaringer og inspiration på strategisk og operationelt niveau.

Med rapporten fra studieturen håber vi at kunne inspirere til at omsætte andres erfaringer til egen praksis. Endvidere at sikre dialog mellem studieturens deltagere, således at den viden, der allerede er til stede, bliver synliggjort, delt og nytænkt på baggrund af besøgene. Studieturen vil på den måde kunne skabe afsæt for forsøg med justerede modeller for inklusion af børn med særlige behov.

Program

Studieturen blev tilrettelagt i et samarbejde mellem PPR og Specialpædagogik (PPRS), Børn og Unges ledelsessekretariat og det Danske Generalkonsulat i New York. PPRS stod primært for tilrettelæggelse af det faglige indhold i samarbejde med konsulatet. Ledelsessekretariatet havde ansvar for turens øvrige indhold og praktiske forhold.

Programmet indeholdt besøg på tre skoler. På skolen PS112 for de yngste elever arbejdes med inklusion af elever med autismspektrums forstyrrelser i henhold til Nest Programmet. Skolen P-TECH for unge mellem 13 og 20 samarbejder med erhvervslivet og har systematisk brug af mentorer.

Delegationen besøgte også New York-universitetet NYU, hvor temaet var den teoretiske tilgang til Nest programmet. Derudover besøg hos paraplyorganisationen Alliance Quality Education, der arbejder for at sikre offentlige uddannelser af høj kvalitet for alle studerende uanset postnummer. Udvalget fik endvidere et oplæg af to repræsentanter for Educational Policy, et institut på Steinhardt Universitetet der gennemfører tværpolitisk videnskabelig forskning omkring uddannelsesinstitutioner og andre relevante spørgsmål.

Endelig besøgte delegationen Bronx Works, der har en lang række programmer i forhold til at understøtte beboerne i området, både i forhold til skole, uddannelse og andre sociale temaer som bolig og fritid.

Rapporten

Rapporten er udarbejdet som afsæt for de videre drøftelser dels i Udvalget og dels i Børn og Unge. Rapporten skal give inspiration til eventuelle initiativer i tråd med den pædagogik, der allerede udøves i Børn og Unge.

Rapporten er opbygget med afsæt i de enkelte dages program afsluttende med en kort perspektivering og uddrag af evalueringerne fra praksisbesøgene på P-TECH, Nest skolen og Bronx Works.

Deltagerliste og regnskab for studieturen fremgår af de to sidste sider i rapporten.

Program tirsdag den 28. oktober

Besøg på P-TECH, Pathways in Technology Early College High School

Delegationen fik indledningsvist en introduktion til P-TECH ved skolens leder Mr. Davis. Efterfølgende var der korte besøg i en række klasser, hvorefter delegationen fik mulighed for at stille spørgsmål til fem elever på P-TECH samt to af skolens lærere. IBM var repræsenteret ved en medarbejder, der tidligere havde arbejdet som lærer på skolen. Besøget var velstruktureret og gav et fint billede af skolens vision og mission.

P-TECH blev etableret september 2011 og er den første skole i USA, der har skabt et sammenhængende uddannelsesforløb mellem high school (15-18 år), college/university og erhvervslivet, et forløb på i alt seks år. Skolen blev etableret gennem et unikt samarbejde mellem IBM corporation, City University of New York - City Tech, and the New York City Department of Education. P-Tech er i nu i fem stater samt i Australien. Visionen er at ekspandere og bringe flere erhvervsgrøner med. Skolen håber at vise vejen til high school reformer, så flere elever, der typisk ikke gennemfører en ungdomsuddannelse, vil gøre det fremover.

Skolen bruger lodtrækning til at udvælge de studerende, da skolens holdning er, at deres faglige historik ikke nødvendigvis har betydning. En tredjedel af de, der kommer ind på skolen, er bagud i læsning. Kønsfordelingen på skolen er 60% unge mænd og 40% unge kvinder og eleverne kommer primært fra Brooklyn.

Skolen har en 'all year learning' politik, hvor de studerende bliver tilbudt undervisning også i sommerperioden. Eleverne er meget tilfredse med denne ordning, da læringskontinuiteten fastholdes og det giver yderligere mulighed for at dygtiggøre sig samtidig med, at det er en god måde at forberede sig på det egentlige studieliv og sidenhen erhvervsliv.

Skolen har et fremmøde, der ligger over gennemsnittet, ligesom der er ganske få drop-outs. Dette begrundes dels i mentorordningen samt skolens læringsparadigme, der primært handler om 'How to learn' og ikke bare 'What to learn', idet ingen med sikkerhed kan vide, hvilke færdigheder, fremtidens erhvervsliv kalder på. Traditionelle færdigheder er ikke nødvendigvis tilstrækkelige og derfor arbejdes der med 'Skill-Mapping' i samarbejde med erhvervslivet. Der er integreret praktikperioder, der tilsammen kan optage 30% af det samlede forløb svarende til i alt to år.

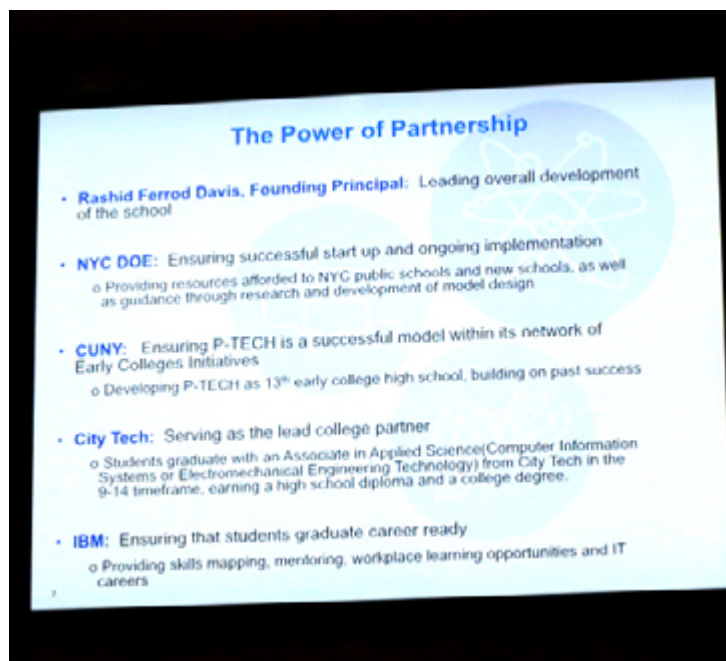

Skolen tester tidligt og løbende for at holde det faglige niveau. Lærerne laver en Progress Rapport hver 3. uge på hver enkelt elev. Denne indeholder både vurdering af det faglige niveau samt adfærden. Lærerne har et tæt samarbejde og anvender hinandens forberedelser, således de får mere tid til samtale med de enkelte elever. Lærerne har store forventninger til eleverne og følger dem tæt. En elev fortæller: P-TECH is not perfect but wonderful. It takes a lot of work.

Skolen er finansieret kommunalt, hvor IBM primært sponsorerer ekspertisen i form af mentortilknytninger. En elev fortæller om sine erfaringer med at have en mentor: Det er et fantastisk netværk, jeg møder nye mennesker, jeg lærer om faget og erhvervslivet.

Mentorer fra IBM motiverer og hjælper med rådgivning om studieforløbet. Mentorordningen er ikke social, udelukkende akademisk og foregår primært on-line. Det er gennem disse for eleverne fremmede voksne, at de skal lære om erhvervslivet/voksenlivet. Efter afsluttet eksamen, der er godkendt af City University i New York, vil de studerende få tilbudt ansættelse i IBM.

Samarbejdet mellem undervisning og erhvervsliv kan motivere systemet til at yde mere, få de unge udsatte i job og kvalificere eleverne til et erhvervsliv, vi endnu ikke kender. Skolen forbereder eleverne til at blive 'næste generation af medarbejdere'.

Skolens inklusionsparadigme er:

- Møde eleverne, hvor de er
- Tætte relationer mellem elever og lærere
- Starte med emner, der interesserer eleverne
- Opgaveløsninger i emner, der optager eleverne
- Have løbende øje for at udnytte elevernes potentiale fuldt ud

Skolens læringsparadigme er:

- Vi skal lære at lære
- Ingen længere ferieperioder i læringsforløbet, kontinuiteten skal fastholdes
- Det er ok at lave fejl
- Vi skal lære af rollemodeller i erhvervslivet
- Der er store forventninger til eleverne, der får struktur og støtte i læringsforløbene

Perspektivering

I forhold til det vi så på P-TECH, er der aarhusiansk sammenhæng ikke et så tæt og forpligtende samarbejde mellem det offentlige og det private. En perspektivering af dette besøg kunne derfor være at undersøge mulighederne for en styrkelse af netop dette samarbejde i forhold til udsatte unge. Dette ville indbefatte brobygning mellem skole, ungdomsuddannelse og erhvervsliv og være understøttende for 95% målsætningen.

Uddrag af evalueringerne

Deltagerne blev især optaget af samarbejdet mellem skole og erhvervsliv, og den forskel en virksomhed som f.eks. IBM kan gøre for at give de unge retning og håb. Lærernes engagement og billeder overalt på skolen af elever, der er kommet videre, virkede motiverende og understøttende for læringsmiljøet.

Links

www.ptechnyc.org

http://en.wikipedia.org/wiki/Pathways_in_Technology_Early_College_High_School

Møde med repræsentanter fra NYU, Educational Policy - Institute for Education and Social Policy (IESP)

Mødet blev afholdt på Konsulatet, og der deltog to repræsentanter fra Institute for Education and Social Policy IESP.

IESP gennemfører tværpolitisk videnskabelig forskning omkring uddannelsesinstitutioner og andre relevante sociale spørgsmål. Forskning, politiske studier, evalueringer, kontinuerlige seminarer og teknisk bistand informerer og støtter de politiske beslutningstagere, pædagoger, forældre og andre i deres bestræbelser på at forbedre den offentlige skolegang.

Aktuelle forskningsområder omfatter skolens finansiering, uddannelse af mindre-bemidlede, ikke-hvide og elever med indvandrerbaggrund, små skoler, efter skole programmer, skolens ansvarsområder, information om arbejdsmarkedet, skolereform, og relationer mellem skoler, områder, sundhed, boliger og arbejdsmønstre i samfundet.

IESP specialiserer sig i kvantitative analyser af store administrative og nationale databaser, evaluering af vigtige uddannelsesinnovationer og -interventioner, foretager længerevarende studier af ændringer over tid og kombinerer data fra forskellige kilder. Derudover arbejder IESP med målrettet brug af kvalitative metoder, som fremmer kendskabet til vigtige men vanskeligt målbare størrelser så som ledelse og sammenhænge.

Repræsentanterne gennemgik, hvordan Instituttet arbejder, herunder hvilke projekter, de aktuelt er optaget af. Forskningsprojekterne kan inspirere politikerne til evalueringer, der efterfølgende bliver brugt til at skaffe midler fra det offentlige til at understøtte det, evalueringerne peger på.

De informerede om, at 15% af de i alt 1,1 million folkeskoleelever i New York modtager specialundervisning.

En repræsentant fra delegationen stillede spørgsmålet: Hvad ville I prioritere som det vigtigste at bruge midlerne på? Svaret var: Kompetenceudvikling af lærerne. Dernæst faciliteterne på skolerne, herunder renovering af kantinerne.

Holdningen var, at hvis skoleledelsen og lærerne tror på et projekt, vil det kunne gennemføres uanset tema, målgruppe og omgivelser.

Der er fokus på førskoleprogrammer. Fra 2014 skulle alle 4-årige starte i Pre-school, da alle undersøgelser viser, at tidlig indsats har stor betydning.

Endvidere arbejdes der med Two Generation Programs: You can't just educate the child, you also have to educate the parents. Især emigrantfamilier kommer til disse programmer, hvortil der i visse områder er tilknyttet børnepasning, så forældrene kan deltage i faglige workshops.

Vedrørende specialundervisning, ses den samme bevægelse som i Danmark: at børn med særlige behov forsøges beholdt i lokale omgivelser frem for at flytte dem i specialklasser, herunder at flytte børn fra specialklasser til almen klasser. Der ses en vis forældrebekymring i forhold til om deres børns særlige behov kan imødekommes i tilstrækkelig grad i almene klasser. Der er typisk 30 elever i en almen klasse og 15 i en specialklasse.

Når der flyttes børn fra specialklasser til almene klasser følger der lærere med i et vist omfang, således den specialpædagogiske ekspertise overføres til almenområdet. Endvidere er der specialundervisnings-coaches (jf. vores inklusionsvejledere), der tager rundt i almenområdet og støtter.

'New York has been testing for ever'. Således blev det formuleret samtidig med, at det blev formidlet, at der pt. er få innovative tiltag i skolerne. Der er fokus på de ikke kognitive men sociale og emotionelle kompetencer som tillid, selvrefleksion og samarbejdsevne. Disse kompetencer vil i høj grad blive efterspurgt i fremtiden og bør trænes tidligere end i Middle School som nu. Det skal læres og trænes allerede i Elementary School.

Perspektivering

Instituttet har et udbygget datasystem og bruger det systematisk. De er i stand til at følge unge, også efter de har forladt skolen. Denne dataregistrering er således anderledes omfattende end den brug af data, vi kender det fra Aarhus.

Link

<http://steinhardt.nyu.edu/iesp/about>

Program onsdag den 29. oktober

Besøg på Nest skolen PS 112 Jose Celso Barbosa, en folkeskole for de yngste elever 4-8 år, hvor børn med autisme spektrums forstyrrelser er inkluderet i en almenklasse.

Skolen har i alt 337 elever. Det særlige ved skolen er børnecentrerede undervisningslektioner og inklusion af børn med autisme spektrums forstyrrelser efter Nest programmet.

Nest Programmet er New York City Department of Education's inklusionsprogram med henblik på højere funktionsniveau fagligt, socialt og adfærdsmæssigt for børn med autisme spektrums forstyrrelser, på dansk forkortet til ASF, på engelsk Autisme Spectrum Disorder ASD.

Skolens mission er at skabe læringsfællesskaber, hvor hvert enkelt barns potentiale og ressourcer imødekommes, og alle får mulighed for at lære, tænke og problemløse selvstændigt.

Personalet og ledelsen har fælles afsæt i erkendelsen af, at uddannelse skabes gennem tæt samarbejde mellem lærere, elever, forældre og det omgivende samfund. Målet er at skabe et rigt læringsmiljø, hvor elevernes fysiske, intellektuelle, følelsesmæssige og sociale udvikling tilgodeses.

Eleverne forventes at opnå gode akademiske resultater, udvikle analytiske færdigheder og udvise eksemplarisk adfærd. Dette med henblik på at kunne indgå i samfundet som produktive borgere.

Skolen præges af glæden ved at lære og både elever og personale har et medansvar for et inkluderende læringsmiljø, hvor alle er regnet med og regnet med.

I Nest Programmet er det et team bestående af barnets klasselærer, skolens leder, øvrige lærere og pædagoger, psykolog, talepædagog og andre relevante fagpersoner, der er ansvarlig for barnets læringsforløb. Lærerne samarbejder i en co-teaching model.

Da der som sådan ikke findes nogen for form for 'helbredelse' af ASF, er programmets målsætning, 'at det er skolen og skolens omgivelser, der bør og skal være omdrejningspunktet for den læringsmæssige indsats og forandring.'

Nest Programmet er vokset dramatisk siden det blev introduceret i en enkelt skole i Brooklyn i 2003. I skoleåret 2014-15 anvendes det i 35 skoler, heraf 20 elementary schools, 10 middle schools og 5 high schools.

Skolens inklusionsparadigmer:

- Children are more alike than different and should be educated together
- If children do not learn the way we teach them, then we must teach them the way they learn

Hovedpunkter i Nestprogrammet:

- At der i en klasse med ca 20 børn (reduceret antal for en almenklasse) inkluderes 4-5 børn med autisme spektrums forstyrrelser
- At der er to lærere på klassen, der samarbejder og samunderviser i en co-teaching model
- At lærerne er særligt kvalificerede til at undervise efter Nest Programmet
- At eleverne er visiteret til at kunne undervises efter Nest Programmet: børn med autisme spektrums forstyrrelser, der er godt/særligt begavede og har det akademiske potentiale
- At alle børn lærer det samme uanset særlige behov
- At alle børn har individuelle elevplaner og mødes på deres individuelle læringsniveau
- At alle børn lærer at meditere og lave yoga
- At lokalet er indrettet med særlige læringsstationer/stillehjørner/fælles steder
- At både klasselokaler og gangarealer visuelt understøtter læring
- At alle lærere har egne læringsplaner
- At alle på skolen både børn, forældre, lærere og ledere er inddraget
- Fælles værdigrundlag for det pædagogiske personale og at ledere og lærere går forrest og er rollemodeller

Perspektivering

Inklusionspædagogikken i Nest Programmet falder godt i tråd med inklusionstænkningen i Børn og Unge i Aarhus herunder Fællesskaber for Alle, hvorfor der kunne motiveres for iværksættelse af et pilotprojekt, hvor børn med ASF inkluderes i en almen klasse efter Nest Programmets værdier, principper og metoder.

Forslaget om et pilotprojekt bygger også på bemærkninger fra evalueringerne af studieturen.

Det stærke fokus i Nest Programmet på et fælles værdigrundlag, lederen og personalet som frontfigurer samt indgående kendskab til hinandens ansvars- og opgaveområder harmonerer ligeledes fint med Børn og Unges fokus på 'Relationel Koordinering' som en organisatorisk strategi.

Et pilotprojekt ville kunne bygge videre på den allerede igangværende inklusionspædagogik og programmets tydelige værdigrundlag, metodik og didaktik ville kunne vise nye veje i forhold til at fusionere en hel specialklasse med en almenklasse. Det ville være at tage endnu et skridt i retning af øget inklusion i forhold til det typiske billede aktuelt, hvor en eller få elever med særlige behov inkluderes i en almenklasse.

Nest Programmet indeholder ud over den konkrete pædagogik klare retningslinier i forhold til kompetenceudvikling af det pædagogiske personale, herunder anvendelse af co-teaching modellen. Et pilotprojekt ville kunne skabe en konkret platform for nye initiativer til inklusionskompetenceudvikling af lærere og pædagoger.

Nest Programmet i overskrifter:

- Inklusion af børn med autisme spektrums forstyrrelser i almen klasse
- Fælles værdigrundlag for ledelse, det pædagogiske personale og forældre
- Særligt trænet personale både fagspecifikt i forhold til ASF samt i samarbejdsmodeller som co-teaching
- Aktiv forældre- og familieinvolvering
- Særligt indrettede undervisningslokaler, der understøtter undervisningsdifferentiering

Det foreslås, at mulighederne for iværksættelse af et pilotprojekt i samarbejde med 1-2 skoler afsøges. På skolerne udpeges to specialklasser og to almenklasser samt et antal lærere, der af Børn og Unge i et samarbejde med Dorothy Siegel og PS112 skolen kvalificeres til en tidsbegrænset afprøvning af Nest Programmet.

Uddrag af evalueringerne

Deltagerne hæftede sig især ved den ro og det fokus, der var i klassen samt det enorme engagement og det fælles sprog/mindsæt, alle var en del af. Endvidere at der var stor søgning til skolen fra forældre til børn uden særlige behov.

Links:

<http://insideschools.org/component/schools/school/174>

Besøg på AQENY The Alliance for Quality Education

The Alliance for Quality Education er en koalition, der mobiliserer samarbejdsfællesskaber på tværs af New York med det formål at medvirke til en høj kvalitet i undervisningen uanset hvilken baggrund og hvilket område, eleverne kommer fra.

Gennem samtænkning af lovgrundlag og den politiske ekspertise med græsrodsorganiseringer er AQE med til at fremme de strategier, der viser sig bæredygtige i forhold til øget succes for eleverne samt understøtte et krav fra offentligheden om høj kvalitet i uddannelse.

AQE agerer på en række platforme. Nogle af dem er:

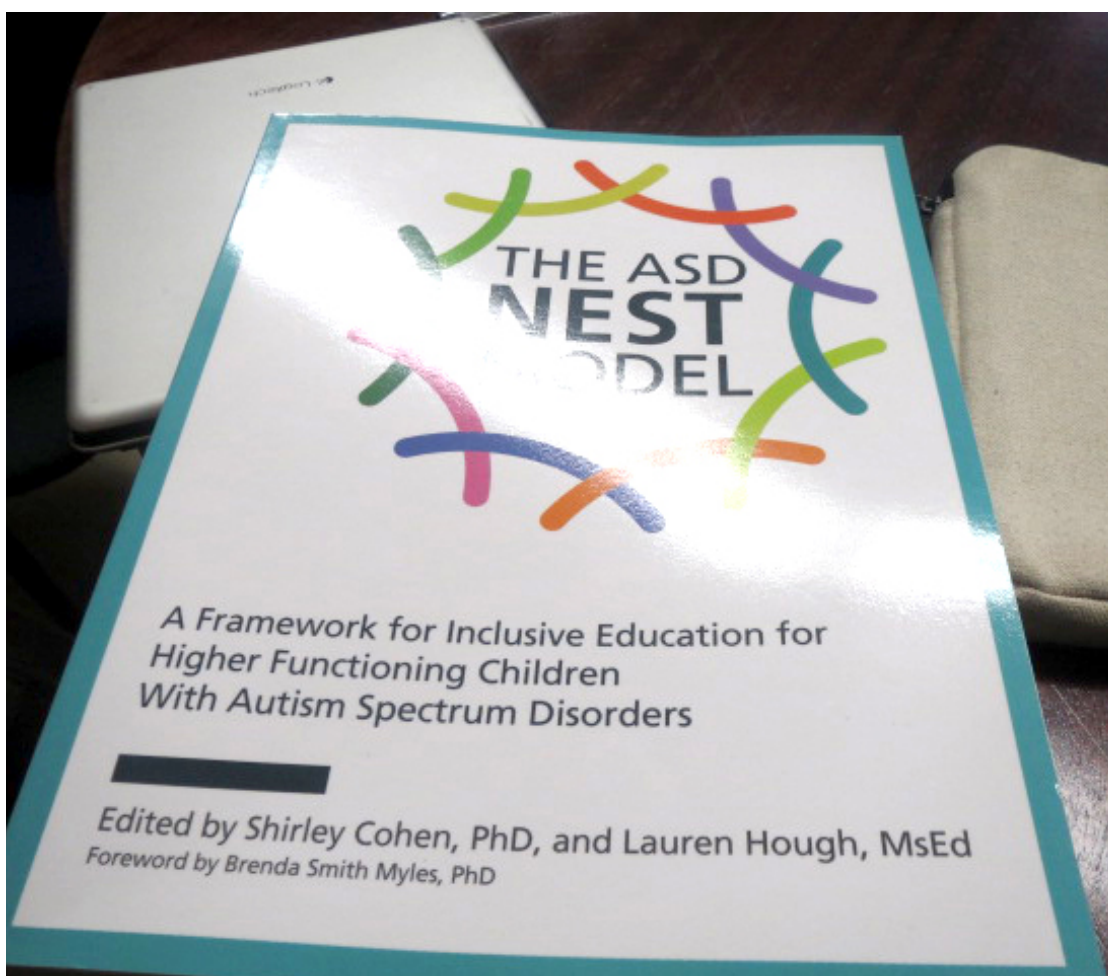
- Kompetenceunderstøttelse af lærerne
- Programmer for undervisning af de yngste elever
- Lokale skoler, hvor elever, forældre og naboer kan få hjælp og støtte til deres behov
- Forældre- og familieinddragelse i forhold til udfordringer og løsninger
- Skolemiljø med code of conduct for positiv adfærd
- Udfordrende og inspirerende læseplaner
- Fokus på læring og ikke testning

Perspektivering

Inspiration til at tænke inklusion ind i et større samfundsmæssigt perspektiv, herunder anvendelse af peer mediation/ elevmægling og andre genopbyggende initiativer og tilgange, som har til formål at skabe mere etiske og inkluderende miljøer samt forandre skolekulturen hen imod 'dignity schools'.

Specifikt i forhold til elevmægling har PPR i perioden 2004-2011 afviklet årsforløb og andre længerevarende kompetenceudviklingsforløb for lærere og pædagoger med fokus på mediation og elevmægling. Elevmægling har været og bruges fortsat på en række skoler i Aarhus. Det kunne overvejes, om elevmægling skulle udbredes yderligere i de kommende år.

Links:

Links: http://www.dignityinschools.org/files/DSC-NY_CaseStudy_2013.pdf

<http://www.aqeny.org/about/about-us/>

Møde på NYU med Dorothy Siegel, grundlæggeren af Nest Programmet

Dorothy Siegel præsenterede delegationen for et informativt oplæg om ASD Nest programmet herunder både de politiske, strategiske og pædagogiske præmisser og udviklingsmuligheder. D. Siegels slides indgår i det videre udviklingsarbejde i forhold til iværksættelse af ASD Nest pilotprojekt i Børn og Unge.

En grundig individuel vurdering af det enkelte barn er ifølge Dorothy Siegel en afgørende forudsætning for at finde det skoletilbud, der vil være bedst for barnet. Der er megen viden og erfaring om børn med autisme spektrum forstyrrelser, og en Nest-klasse er ikke i alle tilfælde den rigtige løsning.

Perspektivering

Se under besøg på Nest skolen PS112

Uddrag af evalueringerne

Deltagerne hæftede sig især ved, at Nest Programmets insisteren på, at alle børn som udgangspunkt kan inkluderes samt den strukturerede og systematiske efteruddannelse af det pædagogiske personale. Endvidere oplevelsen af et stort engagement og mange erfaringer med implementering af Nest Programmet, herunder håndteringen af potentielle udfordringer iblandt forældrene.

Links

4 minutters videofilm om ASD Nest programmet på denne hjemmeside:

<http://www.autismspeaks.org/blog/2014/09/09/back-school-asd-nest-program>

Artikel

<http://steinhardt.nyu.edu/scmsAdmin/media/users/al170/TECArticle.pdf>

Program torsdag den 30. oktober

Besøg på Bronx Works

Bronx Works er en multiservicerende organisation, hvis mission er at hjælpe enkelt personer og familier med at forbedre deres økonomiske og sociale forhold. Bronx Works arbejder med at skabe stærkere lokalsamfund ved at være understøttende i forhold til bolig, skole og uddannelse for alle aldersgrupper.

Bronx Works har en række programmer herunder:

- Efter skole programmer, der understøtter unges læsning, skrivning, matematik og teknologiske færdigheder
- Teenage-programmer, hvor ældre hjælper unge til at lære jobfærdigheder, profitere af praktikophold eller støtter og rådgiver med henblik på forberedelse til college
- Efter skole programmer for yngre børn designet til at skærpe deres appetit for læring og for at udtrykke deres kreativitet gennem musikuddannelse og kunstprogrammer
- Programmer for unge uden for skolesystemet med jobtræning, praktikophold og IT-færdigheder som målsætning
- Andre programmer interagerer med familier med henblik på at forbedre forældrekompetencen

Bronx Works har 35 lokationer over hele Bronx og 600 ansatte, der afspejler områdets og målgruppernes etniske diversitet. Bronx Works har et særligt fokus på at gøre forældrene til 'en partner', en grundholdning, der har stor betydning for programmernes effekt.

Delegationen mødtes indledningsvist med en lang række medarbejdere på Bronx Works herunder lederen Eileen Torres. Her blev der givet generel information om Bronx Works, ligesom der var mulighed for at stille uddybende spørgsmål.

Herefter var der besøg på The Family School, hvor delegationen både fik mulighed for at kigge ind i nogle klasser, hvor der var efter skole-programmer. Skolens navn er udtryk for et ønske om, at forældrene skal føle sig velkomne på skolen. Det er ikke udtryk for, at forældre deltager i undervisningen.

På The Family School oplevede delegationen en undervisningssekvens fra et peer mediation undervisningsforløb. En lærer havde samlet en gruppe på ca. 10 elever i alderen 4/5 – 8/9. Peer mediation var en integreret del af skolens praksis og havde stor betydning for miljøet og trivslen på skolen.

Herefter var der mulighed for en uddybende og inspirerende drøftelse med skolen leder og lærere. Her blev det igen understreget, hvilken afgørende betydning ledelsens og personalets fælles værdier og samstemte pædagogiske praksis har for det akademiske niveau og trivslen på skolen.

Perspektivering

Peer mediation er en integreret del af skolerne i Bronx. Elevmægling har i en årrække været anvendt på en række skoler i Aarhus med stort udbytte for både børn, forældre og personale. Besøget på Bronx Works kunne inspirere til at arbejde videre med en mere systematisk brug af peer mediation/elev mægling på skolerne i Aarhus. De pædagogiske værdier, strategier og metodikker i peer mediation ligger fint i tråd med indsatserne Robusthed og Mentalisering og kunne derfor blive understøttende herfor.

Der kunne iværksættes et pilotprojekt, hvor man udviklede på, hvorledes forældrene i højere grad kunne inviteres ind i skolens/daginstitutionens liv som 'en partner', en position som er både forpligtende og ydende/nydende.

Uddrag af evalueringerne

Deltagerne blev især optaget af betydningen af, at det multikulturelle ses som en styrke og som inspiration og det store fokus på forældresamarbejdet blandt andet 'Home Visits', som er en opsøgende kontakt direkte med hjemmet ved fravær. Ideen er, at forældrene skal være partnere i indsatsen og ikke en barriere.

Links:

<http://bronxworks.org/>

<http://en.wikipedia.org/wiki/BronxWorks>

Evaluering

Samlet set peger evalueringerne på en fagligt udbytterig tur med muligheder for at drage paralleller til Aarhus Kommune. Studieturen var herudover en kilde til inspiration og eftertanke. Det gælder for eksempel i forhold til myndigheders og forskningsinstitutioners samarbejde med frivillige kræfter i interesseorganisationer. Det gælder også i forhold til skolers arbejde med anerkendelse af enkeltelever med fokus på, at de er rollemodeller for skolens øvrige elever.

Opfølgning

Der er især to områder, hvor der ønskes en vurdering af mulighederne for eventuelle pilotprojekter. Inspirationen kommer dels fra besøget på Nest Skolen P112 og dels fra besøget på P-TECH.

ASD Nest Programmet

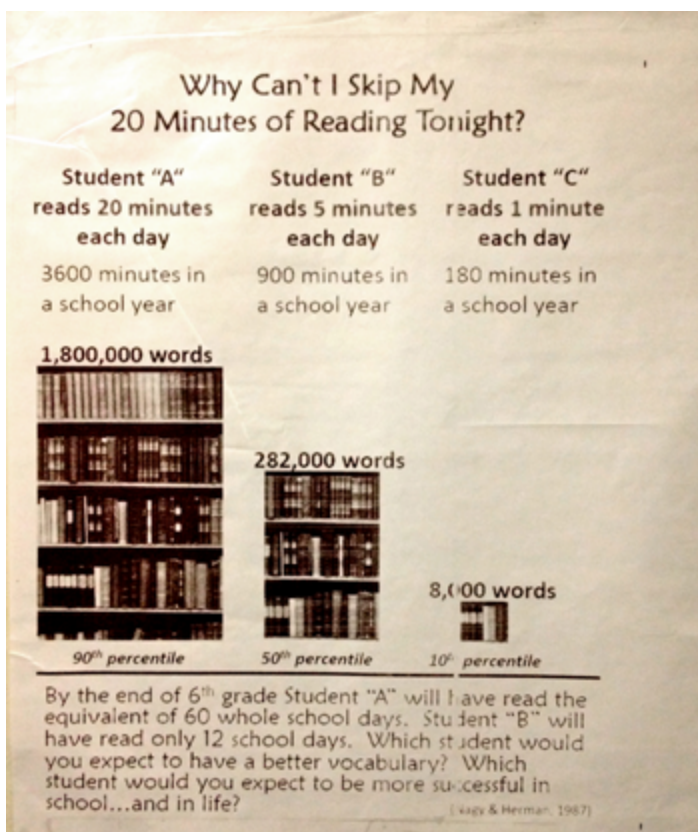
I samarbejde med en specialklasseværtsskole vil det blive vurderet, hvorvidt der kan etableres et pilotprojekt med fokus på samundervisning af et antal børn med autisme spektrums forstyrrelser og en gruppe børn fra almenområdet.

P-TECH

Mulighederne for iværksættelse af et pilotprojekt med fokus på et integreret samarbejde mellem uddannelse og arbejdsmarked som set på P-Tech vil blive vurderet .

Deltagerliste

Bünyamin Simsek	Rådmand
Peder Udengaard	Udvalgsmedlem
Lotte Cederskjold	Udvalgsmedlem
Steen Stavnsbo	Udvalgsmedlem
Maria Sloth	Udvalgsformand
Anne Nygaard	Udvalgsmedlem
Jan Ravn Christensen	Udvalgsmedlem
Helle Bredal	Udvalgssekretær
Nils Petersen	Direktør
Rasmus Bak-Møller	Børn og unge-chef
Søren Aakjær	Chef for HR, Kommunikation og Trivsel
Jan Kirkegaard	Pædagogisk Chef, PPRS
Stine Clasen	Konsulent, PPRS
Flemming Staub	Konsulent, Ledelsessekretariatet

Budget og regnskab for studietur til New York 27. oktober til 1. november 2014

Udgift	Budget	Regnskab
Tog Aarhus H - Københavns Lufthavn t/r	7.980	7.980,00
Fly CPH - Newark t/r	75.250	68.950,00
Transport Newark - NYC t/r	5.600	7.500,00
Metrokort	2.240	2.499,00
Hotellophold inkl. morgenmad	108.640	108.640,00
Rejsebureau-omkostninger	18.949	Indeholdt
Diæter	14.000	14.809,10
Gaver til værter	3.500	3.150,00
Forplejning	42.000	25.822,33
Planlægning og aftaler - generalkonsulat	23.375	23.375,00
Praktisk bistand fra generalkonsulatet	19.000	18.700,00
ESTA-registrering	1.400	331,7
Musical "Jersey Boys" 29. oktober	9.800	9.940,00
Uforudsete udgifter (bus til Bronx)	7.000	2.857,07
Guidet gå-tur Harlem	-	1.545,47
Samlet udgift	338.734	296.099,67
Samlet udgift pr. deltager (14)	24.195	21.150